

СТАНОВИЩЕ
от Проф. Д-р Кирил Василев Драганов, д.м.н.
на дисертационен труд за придобиване на научна и образователна степен
„Доктор” по научна специалност „Обща хирургия” 01.03.37 на тема
„Диагностично-лечебни възможности на колпоскопски асистираната
лазерна конизация при предрак на шийката на матката”, разработен от
Д-р Илия Илков Карагъозов

На основание чл. 4, ал.1 и 2, чл. 9 от ЗРАСРБ, чл. 26, ал.1, чл.30 , ал.3 и чл. 31, ал. 1 от ППЗРАСБ, чл. 61 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МБАЛ „Токуда Болница София” и съгласно решение на Научния съвет на МБАЛ „Токуда Болница София”, със заповед 362/13.10.2016 на ИД на МБАЛ „Токуда Болница София” съм определен за **член на Научното жури по защитата на дисертационния труд на Д-р Илия Илков Карагъозов.**

Ракът на маточната шийка (РМШ) е втората по честота малигнена неоплазма при жените в диапазона 15-44 години. Относително младата възраст на засегнатия контингент от една страна и фактът, че честотата на смъртността представлява близо 1/2 от честотата на новооткритите случаи определят **социалната значимост на заболяването**. По данни на Националния раков регистър на Република България ежегодно у нас заболяват 1200 жени, от които 400 умират. Обезпокоителна е информацията, че към момента на откриване 30% от пациентките са в III и IV клиничен стадий, а CIN/CIS в българската онкогинекологична практика се приемат като казуистика.

Тези данни са малка част от фактите и аргументите, определящи интереса към профилактиката, ранната диагностика и лечението на РМШ. Еволюцията на тези методи е дълга, с повече от едновековна история. Едно от най-modерните и съвременни средства в арсенала за профилактика, resp. лечение на преканцерозите и ранните форми на РМШ е лазерната конизация.

Първата лазерна конизация в България е извършена от дисертанта на 05.11.2008г. в МБАЛ „Токуда Болница София” в специално създаден за целта лазерен кабинет и след сертифициране в един от водещите европейски центрове по лазерна гинекологична хирургия - Университетската Болница „Saint-Luc”, Брюксел, Белгия под ръководството на prof. Jaques Donnez.

В контекста на посочените факти и данни темата на дисертационния труд на Д-р Илия Илков Карагьозов е актуална. Разработката е представена на 100 страници, като трябва да се отбележи, че страниците съдържат много повече символи от приетото – „30 реда, 60 знака”. Реалният обем на дисертационния труд е поне 130-140 стр. Структурата на дисертацията е съобразена с приетите у нас изисквания за този вид научна продукция, а именно: Заглавна страница; Съдържание - 1 стр.; Използвани съкращения – 1 стр.; Увод - 1 стр.; Литературен обзор - 14 стр.; Цел и задачи - 1 стр.; Материал и методи - 19 стр.; Резултати – 18 стр.; Обсъждане - 10 стр.; Заключение – 1 стр.; Изводи - 3 стр.; Библиография - 25 стр.; Приложение – 4 стр. Като цяло дисертацията е добре и богато онагледена – 22 таблици, 36 фигури, 4 приложения.

Уводът на дисертацията представя кратки статистически данни за честотата на РМШ в световен мащаб, в редица европейски държави и у нас. Без да е формулирано като забележка считам, че тази "статистиката" е редно

да е част от раздела „Литературен обзор”, тъй като тя се базира на информация от специализирани издания.

Литературният обзор е достатъчно обстоен и представлява около 15 % от целия обем. Основен източник на информация е PubMed, като дисертантът е спрял вниманието си върху специализираните публикации за период от 36 години - от първите съобщения по проблематиката на лазерната конизация на маточната шийка, датиращи от 1979 г. до 2015 г. В обзора са разгледани над 300 оригинални статии и абстракти, раздели от три учебника и едно ръководство, касаещи конкретно лазерният метод на конизация, усложненията и резултатите от далечното проследяване. В кратък, но достатъчен за нуждите на проучването, обем е представено историческото развитие на диагностично-лечебния подход при болестите на маточната шийка и в частност – пренеопластичните и неопластичните лезии. Физичните аспекти на лазерната енергия и патофизиологичното й въздействие е представено съответно на 4 и 3 страници, като по мое мнение на „чисто физичната част” е отделено малко повече от необходимото внимание. Резултатите от приложението на CO₂-лазерите за конизация на маточната шийка са обобщени на малко повече от 2 страници и достатъчно репрезентативно представят характеристиката на съвременната лазерна гинекологична хирургия.

Литературният обзор завършва с два извода: 1/ Липсват проучвания върху качеството на резекционните линии при лазерните конуси в периода 1995-2004 и след 2004 г.; 2/ Последното проучване върху термичното засягане на резекционните линии при лазерните конизации и влиянието му върху хистологичната диагноза е от 2004 год. Това са и двата основни мотива за Д-р Карагьозов за започване на работата по дисертационния труд.

Целта и задачите на дисертацията (пет основни и две допълнителни) са точно и ясно формулирани, и най-важното - с ясна практическа насоченост.

Материалът и методите са описани на 18 страници, с много богато онагледяване. Ретроспективно и уницентрово са проучени внушителните за българската практика 420 случая на лазерна (49.0% от цялата серия, n=206) и скалпелна (51.0% от цялата серия, n=214) конизация на маточната шийка. За проследяване на пациентките авторът е използвал алгоритъмът на ESGO от 2010 год. - Algorithm for management of Cervical Cancer; ESGO, 2010, което е демонстрирано и в графичен вид. Статистическата обработка на информацията е извършена посредством най-съвременните и надеждни методи с цел доказване/отхвърляне на достоверност на установени или предполагаеми закономерности.

Собствените резултати са представени на 18 стр. (от 39 до 56стр. вкл.). Броят на извършените конизации през годините варира от 21 до 78, като през по-голямата част от периода те са в диапазона 45-53/годишно. След 2010 год. лазерните процедури преобладават по брой над скалпелните. Те преобладават и във възрастовия диапазон 20-39 год. – общо 161 процедури (78.1%). И при двете групи като биопсичен резултат преобладава CIN III. Карбонизация е установена в 16 случая (7.8%) след лазерна процедура. Оригинална идея на дисертанта е търсенето на зависимост между качеството на резекционните линии,resp. липсата на карбонизация от една страна (това е свързано със скъсяване и на времето за процедурата) и честотата на усложненията (най-вече кървене) от друга страна. Статистическата обработка на данните не доказва такава зависимост.

Д-р Карагьозов установява статистически достоверни зависимости между ангажираната горна резекционна линия (връх на конуса) и

последвалата реконизация/операция както след лазерна, така и след скалпелна процедура. Авторът не намира статистически достоверни разлики по отношение на ранните и късни усложнения в зависимост от груповата принадлежност.

Интересни от практическа гледна точка са и фактите, касаещи липсата на статистически достоверна зависимост между HPV-носителството от една страна и по-високата степен на лезиите, както и на риска от рецидиви от друга страна.

В *обсъждането* дисертантът резюмира основните факти и данни от проучването си и ги сравнява с тези от литературата, като основните акценти са върху възрастта на контингента (репродуктивна – 20-39 год.), съвпадението на хистологичните резултати и биопсиите от конусите, честотата и степента на дисплазиите като индикация за конизация, състоянието и качеството на резекционните линии, видовете и честотата на усложненията, HPV-носителството като причина за CIN и критериите за избор на метод за конизация.

Заключението (стр. 67) в конспективен, но много добре аргументиран вид подчертава основните проблеми, касаещи РМШ в нашия регион.

Изводите са логичен завършек на дисертационния труд – 15 на брой, точни и добре формулирани, като част от тях (напр. № 2, 3, 5 и 8) имат потвърдителен характер, но освен това се базират и на собствения опит на дисертанта и неговия екип, на статистическия анализ на информацията при серията от всичките 420 болни с конизация.

Приносите са в същия стил – ясни, обосновани и потвърждават доброто впечатление от дисертационния труд.

Публикационната активност на Д-р Илия Карагьозов по темата на дисертацията отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, като три от тези трудове

са статии от сп. „Акушерство и гинекология”, а два – участия на национални научни форуми.

Единствените забележки, касаещи странирането на дисертационния труд, статистическата информация (като част от литературния обзор, а не увода) и др. бяха посочени в становището, следвайки хода на изложението. *Държа да подчертая, че посочените забележки в никакъв случай не намаляват научната стойност на дисертационния труд.*

Заключение

Д-р Илия Карагьозов е зачислен за *докторант на самостоятелна подготовка* към Клиниката по чернодробно-жлъчна, панкреатична и обща хирургия през 2016 год. Успешно е представил дисертационния си труд пред разширен научен колегиум, утвърден със заповед на Изпълнителния директор на МБАЛ „Токуда Болница София“ (вътрешна защита), след което е докладван на заседание на Научния съвет, определен е състав на научно жури, както и дата за официална защита.

Д-р Карагьозов е много добър оператор, етичен лекар, уважаван от колегите и пациентите.

Отново искам да подчертая факта, че методиката на лазерната конизация в Република България е въведена за пръв път във воденото от дисертанта отделение, а материалът е само на МБАЛ „Токуда Болница София“.

На базата на посоченото дотук считам, че дисертационният труд на Д-р Илия Илков Карагьозов е с много добри качества. Написан е в добър стил и анализира голяма серия пациенти с конизация на маточната шийка.

Няма нарушения на процедурата и са спазени всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, както и Правилника на МБАЛ „Токуда Болница София” за приложението му.

Всичко това ми дава основание да препоръчам на почитаемите членове на Научното жури да присъдят напълно заслужено образователната и научна степен „доктор” на Д-р Илия Илков Карагьозов, за което аз ще гласувам убедено положително.

Изготвил становището:

Проф. Д-р Кирил Василев Драганов, д.м.н.

24.10.2016 год.